

Uchwała nr XVI/63/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 9 grudnia 2025 r.

w sprawie opinii o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego
w projekcie uchwały budżetowej Gminy Góra na 2026 rok

Na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Danuta Frydlewicz-Pierucka — przewodnicząca,
- 2) Joanna Radziejka — członek,
- 3) Ewa Pudło — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w projekcie uchwały budżetowej Gminy Góra na 2026 rok.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483), zwanej dalej „u.f.p.”, regionalna izba obrachunkowa na podstawie projektu uchwały budżetowej przedstawia opinię w sprawie możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego przez jednostkę samorządu terytorialnego. W opinii regionalna izba obrachunkowa ocenia możliwość sfinansowania deficytu na podstawie wskazanych źródeł jego finansowania oraz ich wpływu na kształtowanie się długu jednostki samorządu terytorialnego.

Na podstawie danych zawartych w przedłożonym projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok, Skład Orzekający ustalił, że:

W projekcie budżetu na 2026 rok zaplanowano następujące wielkości budżetowe:

- dochody ogółem w kwocie 147.582.389,05 zł, z tego dochody bieżące w kwocie 123.620.808,44 zł i dochody majątkowe w kwocie 23.961.580,61 zł,
- wydatki ogółem w kwocie 158.073.030,06 zł, z tego wydatki bieżące w kwocie 122.088.305,51 zł i wydatki majątkowe w kwocie 35.984.724,55 zł,
- deficyt budżetu w kwocie 10.490.641,01 zł,
- przychody z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na rynku krajowym w kwocie 13.505.141,01 zł,
- rozchody ogółem w kwocie 3.014.500 zł, z tego: spłaty otrzymanych krajowych kredytów i pożyczek w wysokości 314.500 zł, wykup innych papierów wartościowych w wysokości 2.700.000 zł.

W 2026 r. planuje się deficyt budżetu w wysokości 10.490.641,01 zł, w tym wynik bieżący (nadwyżka operacyjna) w wysokości 1.532.502,93 zł oraz wynik majątkowy (deficyt majątkowy) w wysokości -12.023.143,94 zł.

W § 8 ust. 1 projektu uchwały budżetowej jako źródła sfinansowania planowanego deficytu wskazano przychody z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek na rynku krajowym w kwocie 10.490.641,01 zł. Wskazane źródła pokrycia planowanego deficytu są zgodne z art. 89 ust. 1 oraz art. 217 ust. 2 u.f.p.

Skład Orzekający wskazuje, że z przedłożonego wraz z projektem uchwały budżetowej projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, że zaciągnięcie zobowiązań stanowiących m.in. źródło finansowania deficytu planowanego na 2026 rok spowoduje zwiększenie wartości długu Gminy na koniec 2026 r. w stosunku do przewidywanej wartości długu na koniec 2025 r. Dług Gminy na koniec 2026 r. wyniesie 69.072.351,88 zł (wzrost w stosunku do przewidywanego wykonania na koniec 2025 r. o 10.490.641,01 zł). W latach 2027 i 2028 prognozuje się dalsze zaciąganie zobowiązań zwrotnych, m.in. na finansowanie prognozowanego deficytu (budżet deficytowy prognozuje się również w 2027 r.). Począwszy od 2028 r. prognozuje się budżety nadwyżkowe oraz stopniowe zmniejszanie kwoty zadłużenia.

Relacja łącznej kwoty długu do dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego dla 2026 roku wynosi 64,16 %. W latach 2027-2029 kształtuje się odpowiednio na poziomie 63,36%, 61,32% i 57,45%.

Planowana w 2026 r. relacja spłat zobowiązań finansowych i wydatków na obsługę do planowanych dochodów bieżących pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, o której mowa w art. 243 u.f.p., stanowi 6,23%, natomiast indywidualny wskaźnik zdolności spłaty zadłużenia Gminy 11,67%. Również w kolejnych latach objętych prognozą (2027–2044) wyliczona w oparciu o prognozowane w projekcie uchwały wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., zostanie zachowana. Należy przy tym zauważyć, że w latach 2032 i 2033 relacja spłat kształtuje się na poziomie zbliżonym do dopuszczalnego wskaźnika spłaty. Różnica między dopuszczalnym wskaźnikiem spłat a wskaźnikiem łącznej kwoty spłat dla roku 2032 i 2033 wynosi odpowiednio 0,29% i 0,12%, co oznacza wysokie ryzyko niezachowania przedmiotowej relacji. Spełnienie relacji będzie uzależnione głównie od realizacji nadwyżek operacyjnych.

Skład Orzekający zwraca uwagę, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w kolejnych latach (tj. okresie spłaty długu) istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej, a w szczególności wykonanie nadwyżek operacyjnych. W latach 2026 i 2027 planuje się nadwyżki operacyjne w kwotach odpowiednio 1,5 mln zł i 2,2 mln zł, natomiast w latach następnych założono dalsze sukcesywne zwiększanie nadwyżek operacyjnych, od 2,9 mln zł w 2028 roku do 18,4 mln zł w 2044 r. Wyniki lat ubiegłych nie potwierdzają możliwości tak znaczącego ich wzrostu. W latach 2022–2024 wykonano nadwyżki operacyjne na poziomie odpowiednio: 4,4 mln zł, 739 tys. zł, 2,8 mln zł, a w roku 2025 r. przewidywany jest deficyt operacyjny w wysokości 461 tys. zł. Wykonanie nadwyżek operacyjnych poniżej planowanych wielkości niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki.

Skład Orzekający wskazuje jednocześnie, że przestrzeganie limitów określonych w ustawie o finansach publicznych nie chroni przed utratą płynności finansowej, w tym względzie należy mieć na uwadze nie tylko ograniczenia prawne zaciągania długu, ale także brać pod uwagę ograniczenia ekonomiczne. Wskazuje się na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji.

Biorąc powyższe pod uwagę, Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił jak w sentencji.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Danuta Frydlewicz-Pierucka